

PHÒNG, CHỐNG ÂM MƯU, THỦ ĐOẠN CHỐNG PHÁ CỦA CÁC THỂ LỰC THÙ ĐỊCH TRÊN LĨNH VỰC DÂN TỘC, TÔN GIÁO, DÂN CHỦ, NHÂN QUYỀN

★ TS LÊ THỊ CHIÊN

Văn phòng Ban Chỉ đạo 35

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

- **Tóm tắt:** Trong những năm qua, “Sự chống phá của các thế lực thù địch, tổ chức phản động ngày càng tinh vi hơn”⁽¹⁾. Một trong những tâm điểm chống phá là những vấn đề liên quan đến dân tộc, dân chủ, nhân quyền, tôn giáo; cần nhận diện rõ âm mưu, thủ đoạn chống phá để có giải pháp đấu tranh phù hợp.
- **Từ khóa:** dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền; quan điểm sai trái, thù địch; đấu tranh phản bác.

1. Nhận diện những âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch trên lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền

Thời gian qua, các thế lực thù địch ra sức tuyên truyền, xuyên tạc những thành tựu của Việt Nam trên các lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền; vu cáo “chính quyền Việt Nam vi phạm nhân quyền”, “đàn áp tôn giáo”, “phân biệt đối xử với các dân tộc thiểu số”, “bóp nghẹt quyền tự do ngôn luận”, “bắt giam và xét xử không theo chuẩn mực quốc tế” đối với những người mà họ gọi là “hiệp sĩ đi đầu” “trong sự nghiệp đấu tranh” bảo vệ “tự do”, “dân chủ”, “nhân quyền”.

Ngoài ra, các phần tử phản động, cơ hội chính trị trong và ngoài nước còn ra sức câu kết, lợi

dụng một số chức sắc, người có uy tín trong các cộng đồng tôn giáo, dân tộc, văn nghệ sỹ,... để tuyên truyền, tập hợp lực lượng, hình thành tổ chức đối lập chống chính quyền nhân dân; kích động quần chúng, tổ chức các cuộc biểu tình trái pháp luật, với mưu đồ gây rối trật tự an toàn xã hội, gây bạo loạn chính trị.

Mục đích của các hoạt động trên là nhằm làm mơ hồ và thay đổi nhận thức của người dân về vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền; chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc, kích động tư tưởng dân tộc hẹp hòi, cực đoan dẫn đến hình thành tâm lý xã hội bất ổn, mong muốn và trông chờ một sự thay đổi chính trị; thậm chí tổ chức, thúc đẩy sự biến động ấy bằng bạo loạn, lật đổ. Kịch bản đó đã từng diễn ra ở Liên Xô và các

nước XHCN ở Đông Âu vào cuối những năm 80, đầu những năm 90 thế kỷ XX.

Không chỉ chống phá các lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền trên bình diện chung, các thế lực thù địch đã khai thác triệt để sự khác biệt về dân tộc, tôn giáo, tín ngưỡng... ở các vùng miền của nước ta như các tỉnh miền núi phía Bắc, các tỉnh khu vực Tây Thanh Hóa - Nghệ An, khu vực miền Trung - Tây Nguyên, Tây Nam Bộ... để xuyên tạc, chống phá Đảng, Nhà nước, chính quyền; chia rẽ đồng bào các dân tộc và mối đoàn kết giữa các tôn giáo, phá hoại mối đoàn kết lương - giáo.

Ở các tỉnh miền núi phía Bắc, các thế lực thù địch lợi dụng tình trạng khó khăn, lạc hậu ở một số cộng đồng thiểu số, nhất là đồng bào dân tộc Mông để đẩy mạnh hoạt động phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc; gây mất ổn định về an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội; lợi dụng vấn đề tôn giáo, tự do, dân chủ... để gây kỳ thị, chia rẽ dân tộc; liên kết các đối tượng, lập ra các tổ chức, hội nhóm núp dưới danh nghĩa tôn giáo để giành giật quần chúng, tập hợp lực lượng chống đối chính quyền, gia tăng các hoạt động tà đạo, đạo lạ... tạo mâu thuẫn, xung đột giữa các tôn giáo.

Ở khu vực Tây Thanh Hóa - Nghệ An, các thế lực thù địch, phản động thường xuyên tuyên truyền xuyên tạc chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; chia rẽ đoàn kết đồng bào các dân tộc, công kích các lĩnh vực có thái độ thân thiện với chính quyền. Bên cạnh đó, một số đạo lạ có xu hướng hoạt động trở lại, như Pháp Luân Công, nhóm "Tâm linh Hồ Chí Minh - Hoàng Thiên Long", nhóm "Nhân chứng Giê-hô-va", "Hội thánh đức chúa trời mẹ"... gây phức tạp an ninh trật tự tại một số địa phương.

Ở các tỉnh miền Trung - Tây Nguyên, có hàng chục tổ chức phản động thường xuyên lợi dụng

vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền để xâm phạm an ninh quốc gia như "Tổ chức FULRO lưu vong", "Quý người Thượng" (MFI) lợi dụng việc truyền bá đạo Tin lành để hoạt động; "Hội phát huy tự do tôn giáo và niềm tin"... Các tổ chức phản động lưu vong này đã tạo chỗ dựa về cả vật chất lẫn tinh thần để các đối tượng phản động, chống đối trong nước hoạt động. Gần đây, một số tổ chức phản động như "Hội thánh Tin lành Đấng Chris Tây Nguyên" hay tà đạo "Hà Môn"... cũng nổi lên với nhiều hoạt động hết sức phức tạp.

Ở các tỉnh miền Tây Nam Bộ, các thế lực thù địch xuyên tạc lịch sử vùng đất Tây Nam Bộ, xuyên tạc chính sách dân tộc, tôn giáo của đồng bào Khmer nhằm kích động tâm lý dân tộc cực đoan, ly khai trong một bộ phận nhân dân; đồng thời lợi dụng cái gọi là "quyền dân tộc tự quyết" để kích động một bộ phận đồng bào dân tộc thiểu số ở vùng đồng bằng sông Cửu Long đòi đấu tranh thành lập nhà nước tự trị. Đây là những âm mưu, thủ đoạn rất tinh vi, nguy hiểm và không thể chủ quan, xem nhẹ.

2. Bối cảnh mới và yêu cầu đặt ra với công tác đấu tranh chống âm mưu, thủ đoạn chống phá trên lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền

Quá trình toàn cầu hóa đang diễn ra ngày càng mạnh mẽ và sâu rộng. Các lực lượng đối địch, đối lập nhau cũng có xu hướng "bắt tay" nhau vì lợi ích chung, làm xuất hiện và gia tăng sự hợp tác, cạnh tranh giữa các khuynh hướng tư tưởng trên thế giới, làm cho đời sống tư tưởng thế giới nói chung và tư tưởng của xã hội Việt Nam ngày càng có nhiều diễn biến phức tạp.

Các thế lực thù địch, phản động ngày càng có những chiêu thức, thủ đoạn mới tinh vi hơn để chống phá Đảng, Nhà nước và chế độ XHCN mà nhân dân ta đang xây dựng. Chúng dùng những

chiêu bài liên quan đến các lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền để trực tiếp chống phá sự nghiệp cách mạng và công cuộc đổi mới của đất nước ta.

Những biến đổi nhanh chóng của tình hình thế giới, khu vực trong thời gian tới sẽ làm xuất hiện những nguy cơ sau:

Thứ nhất, toàn cầu hóa và chủ nghĩa dân tộc cực đoan sẽ tác động rất phức tạp đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội và con người. Xét về mặt tích cực, những nhân tố

mới hình thành và phát triển sẽ tạo ra những giá trị mới, dẫn đến sự biến đổi các giá trị xã hội, làm phong phú hơn đời sống văn hóa, tinh thần của con người. Tuy nhiên, điều này có thể dẫn đến những hệ lụy tiêu cực, làm đảo lộn giá trị xã hội. Kinh tế phát triển, sự phân hóa giàu -

nghèo gia tăng sẽ làm biến đổi cơ cấu xã hội, khiến cho xung đột xã hội xuất hiện, từ đó hình thành các luồng tư tưởng khác nhau, thậm chí đối lập nhau. Những biến đổi khó lường về mặt tư tưởng đó sẽ làm ảnh hưởng rất lớn đến tình hình chính trị, văn hóa, xã hội... Đây cũng chính là cơ hội để các thế lực thù địch, cơ hội chính trị lợi dụng truyền thông, mạng xã hội để tuyên truyền những tư tưởng “tiến bộ giả hiệu”, núp dưới các chiêu bài “dân chủ”, “nhân quyền” nhằm làm xáo trộn về tư tưởng của nhân dân, gây mơ hồ, mất cảnh giác trong một bộ phận người dân và cán bộ, đảng viên.

Thứ hai, do ảnh hưởng của quá trình toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế nên sẽ xuất hiện một thế hệ của những người được thụ hưởng nền văn

hóa phương Tây do được học tập, làm việc ở nước ngoài hoặc làm việc trong các môi trường có yếu tố nước ngoài ngay tại Việt Nam. Đây cũng chính là những đối tượng dễ bị các thế lực thù địch nhắm đến để tuyên truyền, “nhào nặn” theo những luồng tư tưởng “dân chủ”, “nhân quyền” của phương Tây, vì vậy, cần đặc biệt quan tâm tuyên truyền, giáo dục cho thế hệ này nhận thức đúng đắn, bản lĩnh chính trị vững vàng để tránh bị lôi kéo, mua chuộc.

Thứ ba, các thế lực thù địch sẽ vẫn tiếp tục thực hiện âm mưu “diễn biến hòa bình”, gây bạo loạn lật đổ, sử dụng các chiêu bài “dân tộc”, “tôn giáo”, “dân chủ”, “nhân quyền” hòng làm thay đổi chế độ chính trị ở nước ta. Thủ đoạn chúng thường xuyên sử dụng là lợi dụng, kích động nhân dân, gây mâu thuẫn nội

bộ, làm suy giảm sự đồng thuận xã hội và khi có thời cơ, lôi kéo một bộ phận quần chúng vào các cuộc bạo loạn chính trị.

Ngoài ra, chúng cũng sẽ triệt để tận dụng những bất cập, tồn tại của các cấp chính quyền trong quản lý, tổ chức thực hiện chính sách dân tộc, tôn giáo để kích động quần chúng, gây mất ổn định an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội tại các địa phương. Các thế lực thù địch sẽ tiếp tục triệt để lợi dụng những “điểm nóng” ở các địa phương, vùng miền nhằm xuyên tạc tình hình phát triển của đất nước, hướng lái những tư tưởng và hành động sai trái, chống đối, kích động bạo lực và bạo động trong cộng đồng nhân dân và xã hội; từ đó lôi kéo, tập hợp những phần tử bất mãn, cơ hội chính trị trong

Các thế lực thù địch, phản động ngày càng có những chiêu thức, thủ đoạn mới tinh vi hơn để chống phá Đảng, Nhà nước và chế độ XHCN mà nhân dân ta đang xây dựng. Chúng dùng những chiêu bài liên quan đến các lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền để trực tiếp chống phá sự nghiệp cách mạng và công cuộc đổi mới của đất nước ta.

và ngoài nước, các tổ chức quốc tế và chính phủ các nước can dự vào công việc nội bộ của Việt Nam.

Thứ tư, các thế lực thù địch sẽ tiếp tục thông qua hoạt động “ngoại giao thân thiện”, tăng cường giao lưu, trao đổi, đối thoại với Việt Nam trên nhiều lĩnh vực, nhất là vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền, từ đó lợi dụng quảng bá hình ảnh, giá trị tư bản chủ nghĩa; chủ động tiếp cận, móc nối, hỗ trợ, mua chuộc, lôi kéo các đối tượng, nhất là những phần tử có tư tưởng bất mãn, thù địch, cơ hội, thoái hóa, biến chất, hữu khuynh, cực đoan, tạo dựng lực lượng “nòng cốt” cho “chuyển hóa” và “tự chuyển hóa” tư tưởng ngay từ bên trong. Trong hợp tác, giao lưu về giáo dục, đào tạo, các thế lực thù địch sẽ tiếp tục truyền bá các quan điểm, giá trị dân chủ tư sản, làm cho thế hệ trẻ có tư tưởng sùng ngoại, coi thường những giá trị văn hóa dân tộc, chạy theo lối sống thực dụng, coi trọng giá trị vật chất, bàng quan về chính trị... tạo mầm mống thúc đẩy dân chủ, nhân quyền tư sản, tiến tới xóa bỏ nền dân chủ và chế độ XHCN ở nước ta.

Thứ năm, trong thời gian tới, các thế lực thù địch cũng sẽ tiếp tục lợi dụng tình hình khó khăn của đất nước như bối cảnh hậu Covid-19, tình hình thiên tai, lũ lụt, đời sống nhân dân gặp nhiều khó khăn để thực hiện các hoạt động tuyên truyền nhằm xuyên tạc, bôi nhọ Đảng, Nhà nước, chính quyền. Chúng cũng sẽ lợi dụng tình hình đó để cường điệu hóa, thổi phồng những khuyết điểm, hạn chế, kích động một bộ phận nhân dân.

3. Giải pháp tăng cường đấu tranh phòng, chống âm mưu, thủ đoạn chống phá trên lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền

Trước những hoạt động chống phá ngày càng tinh vi, quyết liệt của các thế lực thù địch, cần chú trọng đến những giải pháp đấu tranh phòng,

chống âm mưu, thủ đoạn trên lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền như sau:

Một là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng đối với công tác dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền. Đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, phổ biến chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền. Đối với các vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, cần linh hoạt các phương thức tuyên truyền, phổ biến phù hợp với đặc điểm về ngôn ngữ, phong tục, tập quán và điều kiện tự nhiên của địa phương, của cộng đồng các dân tộc thiểu số, nhằm nâng cao “sức đề kháng” của nhân dân trước những luận điệu xuyên tạc, chống phá của các thế lực thù địch.

Hai là, tăng cường củng cố và xây dựng hệ thống chính trị cơ sở trong sạch, vững mạnh toàn diện. Tập trung nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng, chính quyền các cấp, chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ chủ chốt là người dân tộc thiểu số, vùng tôn giáo vững mạnh về mọi mặt; thực hiện tốt phong cách dân vận *trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân, có trách nhiệm với dân*, từ đó kịp thời phát hiện, giải quyết dứt điểm những vấn đề nổi cộm, bức xúc, những vụ việc phát sinh có liên quan đến vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền ngay từ cơ sở; tránh để các thế lực thù địch lợi dụng lôi kéo, kích động nhân dân.

Ba là, quan tâm đầu tư, hỗ trợ thực hiện chính sách dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền với những cách làm sáng tạo, phù hợp với đặc điểm của từng địa phương và từng vùng dân tộc. Kiện toàn, củng cố hệ thống chính trị, đặc biệt là ở cơ sở; quan tâm làm tốt công tác quy hoạch, đào tạo, sử dụng, bố trí hợp lý cơ cấu cán bộ dân tộc thiểu số đối với các chức danh chủ chốt ở cơ sở, phát huy vai trò của bí thư chi bộ, già làng,

trưởng bản, người có uy tín trong cộng đồng trong việc tuyên truyền, giáo dục quần chúng nhân dân; phân công cán bộ hiểu biết phong tục tập quán của đồng bào về công tác ở vùng dân tộc dân tộc thiểu số để tuyên truyền, hướng dẫn, giúp đỡ nhân dân.

Bốn là, đẩy mạnh công tác nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn, đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch về dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền. Qua tổng kết thực tiễn, kịp thời điều chỉnh, bổ sung các chính sách cho phù hợp với tình hình.

Tăng cường phối hợp giữa Đảng, Nhà nước với các tổ chức chính trị - xã hội, toàn xã hội trong đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền để tạo thành thế trận rộng khắp, có tính hiệp đồng tác chiến trên quy mô lớn.

Năm là, kết hợp sử dụng tổng hợp các phương thức đấu tranh chống “diễn biến hòa bình”, “bạo loạn lật đổ”, mà cốt lõi là công tác vận động quần chúng, nhằm vô hiệu hóa sự lợi dụng của các thế lực thù địch, phản động; chủ động ngăn ngừa, lấy giáo dục, thuyết phục, vận động là chính. Khi giải quyết các vấn đề phức tạp nảy sinh, các điểm nóng liên quan đến vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền, phải xử lý kiên quyết, mềm dẻo, linh hoạt, thận trọng, dứt khoát, đúng pháp luật, không để lan rộng, không để hình thành các tổ chức chính trị độc lập, không để các thế lực thù địch mượn cơ can thiệp.

Sáu là, chủ động, tích cực lồng ghép các biện pháp và nội dung vận động đấu tranh ngoại giao trên các lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ,

nhân quyền, đặc biệt là trong lộ trình thúc đẩy quan hệ ổn định, lâu dài với các nước; tăng cường thông tin, tuyên truyền đối ngoại đề cao chính sách, luật pháp và thành tựu của Việt Nam, vừa kiên quyết đấu tranh, vừa bày tỏ thiện chí đối thoại và hợp tác với các nước trên cơ sở

bình đẳng, tôn trọng độc lập, chủ quyền và không can thiệp công việc nội bộ của mỗi nước. Cần tiếp tục thể chế hóa các quy định trong các công ước quốc tế mà Việt Nam đã tham gia, tăng cường tham gia các hoạt động quốc tế, thể hiện vai trò Việt Nam là thành

viên tích cực và có trách nhiệm của Liên hợp quốc và các công ước quốc tế.

Những âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị trên lĩnh vực dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền là không thể xem nhẹ, vì nó liên quan trực tiếp đến tâm lý, tư tưởng của nhân dân, đến uy tín của Đảng, Nhà nước. Do đó, mỗi cán bộ, đảng viên và nhân dân cần tinh táo nhận diện và có những cách thức đấu tranh phù hợp với chức trách, nhiệm vụ, khả năng của mình, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ XHCN mà chúng ta đang xây dựng □

Ngày nhận bài: 28-5-2022; Ngày bình duyệt: 31-5-2022; Ngày duyệt đăng: 15-7-2022.

(1) ĐCSVN: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.II, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.164.